

no haver existit, canviaria completament l'aspecte general de la comarca. Fóra una modificació difícil de precisar, però que bé podem imaginar si examinant els beneficis que ens porta i ha portat, suposem que aquests desapareixen repentinament.

Els rius que solquen el Vallès Oriental i que per tant hi tenen una influència directa són cinc: el Tordera, en la seva part Nordest; el Mogent, que baixa del Corredor per Cardedeu i La Roca; el Congost, que per la vall del seu nom baixa cap a Granollers i es pot considerar com l'inici del Besòs; el Tenes, que neix poc més amunt de Castellcir i per Sant Miquel del Fai va a Santa Eulàlia, Llissà i Parets; i la Riera de Caldes, en la ratlla partionera dels dos costats del Vallès. D'aquests, els tres primers deuen una bona part de les seves aigües a la serralada montsenyena, que és la base de llur corrent.

Les planes al·luvials que aquests rius han originat per les vores del seu curs, són la font principal de l'agricultura de les poblacions que travessen i de fertilitat extraordinària. El Tordera, que es considera nascut a Sant Marçal, es forma principalment amb les aigües meridionals de Sant Marçal i Les Agudes i els vessants septentrionals de les serres del Baix Montseny, des de Puig el Sui a Sant Andreu de la Castanya. Des del poble de Montseny principalment, la vall del riu comença a ésser un xic oberta i ja dona principi a la plana del riu, que avança en constant progressió cap els Palautordera, per estrényer-se un xic a Sant Celoni, als confins llevantins del Vallès. La constància de les fonts d'aquest riu i la seva proximitat, que fa que no es perdi en filtracions el seu corrent en temps d'estiu, dona una riquesa de regadius a aquesta contrada que recapta l'aigua directament del riu Tordera. Això ha donat un aspecte característic a aquesta plana, la qual és plena de gerdor i en una forma especial mig voltada de turons, degut a l'influència directa del riu que rega les seves vores.

Ja més ençà, el Mogent, que des dels torrents del Corredor llisca en sentit meridional pel costat de la serralada llevantina i rep en bona part aigües de la banda de migjorn del Baix Montseny, ha originat també una plana ben àmplia, sobretot des de La Roca a Montmeló, on ja s'uneix amb el Congost; les seves fonts, quasi en continua fluència i el terreny que travessa potser una mica més compacte, fa que conservi durant tot l'any un petit corrent almenys, que donarà lloc al proveïment de les deus subterrànies que nodriran les sèquies de regatge de la contrada i produiran en la seva part alta, en les voreres del riu, ues arbredes de certa exuberància que mantindran tot l'any l'aspecte frescal a les seves ribes.

El Congost, en canvi, no tan gerd perquè travessa uns llocs més pedregosos en el seu curs primer i més enllà amb el corrent més intermitent per la